

David Lynch mágikus halála egy csoda

2025 január 18. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

A rendez?zseni 78 éves volt....

David Lynch tavaly közölte, hogy az életen át tartó dohányzás miatt tüd?tágulat (emfizéma) alakult ki nála, és

többet már nem tud forgatni. David Lynch a betegsége miatt csak nagyon keveset tudott sétálni anélkül, hogy elfogyott volna a levegője, és az otthonát sem tudta elhagyni. A 78 éves kultikus rendező végül csütörtökön átlépett abba a világba, amelybe filmjeiben oly sokszor bekukucskált.

[David Lynch](#) imádkozta a dohányzást, az illatát és a rágyújtás pillanatát, a füstölés közbeni gondolkodást, de a betegsége miatt felhagyott kedvenc szenvedélyével – a halála pedig némi erőtlen írói képpel élve olyan, mint a filmjei: a rothadásban, a titokzatos félhomályban is meglátta a szépet, és képes volt a világ kettősségei közt megfogni a transzcendens lényegét, amit érzékelünk ugyan, de teljesen megérteni sosem leszünk képesek. Filmjeiben mindig örömmel vetette bele magát az ismeretlen sötétjébe, rejtőz az akár az amerikai kertvárosban, Hollywood kanyargó serpentinjein, vagy egy eldugott kisvárosban. „Nagy űr tátong most a világban, de ahogy? mondandó, ne a lyukat nézd, hanem magát a fánkot!” – írta Lynch családja a Facebookon.

David Lynch, a szürrealista rendező zseni

A rendező filmjei éppen ezért állítottak kihívás elé olyan sok nézőt, mert a műfaji filmezéstől szokatlan módon az agytekervényeink helyett az érzelmi világunkat vették célba. Pont azt a részünket, ami túl van az értelmén, de ami mégsem jelenti azt, hogy David Lynch filmes feladványai ne lennének megfejthetők.

Lynch éppen azért válhatott kultikus rendezővé, mert nem vetette meg a műfaji kereteket sem (már fiatal festőként is tisztában lehetett vele, hogy a keret milyen meghatározó része a festménynek).

Nem egy elvont, lila ködös szerző volt, hanem vérbeli közönségfilmes, szokatlan megoldásokkal, szélsőséges hűsössel, és velőig hatoló, szürreális hangulattal. A Lynch-filmek premisszája nagyon is érthető, még akkor is, ha az gyakran az álom, a képzelet és a valóság határán táncol: a [Twin Peaks](#) egy a jó kedélyű Cooper nyomozóról szól (Lynch abszolút filmes alteregója), aki Laura Palmer gyilkosa után kutat, az [Inland Empire](#) egy lecsúszott sztárról, aki nagy bajba keveredik, a [Veszett világ](#) fiatal szerelmesekről, akik a nő édesanyja elöl menekülve gázolnak át a fél világon.

Lynch sosem volt a szavak embere, interjúiban és könyvében is rendkívül egyszerűen és tömören fejezte ki magát, ami összecsengett a művészi felfogásával, miszerint a történeteket nem kell megmagyarázni.

Minél absztraktabb a film, annál változatosabbak lesznek az interpretációk, Lynch még azt is ellenezte, hogy beszéljünk róluk, mert ahogy ő maga mondta, a film nézése maga a párbeszéd.

Szükszavúsága ellenére Lynch mégis roppant kedves, érzelmes és humoros ember hírében állt, állandó kiegyensúlyozottságát legfőképpen a rendszeres meditálásnak tulajdonította, melyre még a 70-es évek elején talált rá. Fiatalkori dühét és frusztrációját is a meditációval sikerült leküzdenie.

Úgy vélte, hogy a szenvedés nem fokozza a művészi kreativitást, hanem épp ellenkezőleg: az alkotás öröme és a belső harmónia elengedhetetlen a művészetéhez. Ez az egyensúlyi szemlélet a filmjein is átszivárog, karakterei ezért lehetnek például egyszerre bohókásan jószívűek és brutálisak, a humor és a kegyetlenség éles kontrasztjaival kiegészítve egymást.

A kultikus rendező 78 évesen, [csütörtökön átlépett abba a világba](#), amelybe filmjeiben oly sokszor bekukucskált. A mozimágiának köszönhetően mégis visszanéz ránk, bármikor, mikor leülünk egy-egy filmje vagy a kultikus Twin Peaks-sorozat elé.

www.magyar nemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló